

izrasede, in tirjajo, da bi jih učenci kar naravnost posnemali. Po taki poti se učencem jezik pristudi, in marsiktera iskrica, ki že naravno tli za materni jezik v otroškem srcu, se zatara, da malokdaj ali še celó nikoli več ne oživi.

Učitelj naj tedaj o začetku ne bo preveč zbirčen v jeziku, in naj pusti, da otroci poljubno govoré, kakor so navajeni pri starših, bratih, sestrah in drugih domačih, ki so jim ljubi in dragi. Učitelj naj o začetku prav počasi in, bi rekel, nevidoma malo po malo in prav previdno in poterpežljivo popravlja učenecem skazene besede in jih uči bolje, književno gororiti. Naj pred naj to začenja pri besedah in stavkih, ki jih učenci pišejo in potem še le tudi v govorjenji. Prizadeva pa naj se učitelj, da sam vedno čisto govori, in zapazil bo, da ga bodo učenci kmali radovoljno posnemali.

Šolsko blagó.

Iz Slovnice. (Glagolska sprega.) Zložite iz teh le besedi proste stavke: jabelko, pleti, mlinar, seči, hlapce, gnjiti, žanjica, mleti, dekla, gristi, pes, presti, plevica, žeti.

Iz Spisja. Naštejte tiste, ki nam pripravljajo vsakdanji živež! Kaj dela kmet? Kaj delajo plevce? Kaj žanjice? Kaj delajo mlatiči? Kje se dela moka? Kdo melje žito? Kaj se peče iz moke? Kdo peče kruh? Kaj dela kuharica? Kaj dela vertnar? Kje se dobiva meso? Kdo pripravlja meso? Kje so zajci, serni in jeleni? Kdo jih lovi? Kje živé ribe? Kdo jih lovi? Kdaj jih jemo? Kje se dobi vino? Kdo ga prideluje?

V čem ste si podobne šolska izba in domača stanica, v čem pa ste različne? (Šolska izba in stanica obedve ste pod streho; obedve imate vrata, okna in peč; v obehdveh so miza, stol, klopi in podobe. Pa šolska izba je navadno večja od stanice; v šolsko izbo se hodijo mnogi otroci učiti, v stanici pa stanuje le domača družina; v šolski izbi nikdo ne prenočuje, v stanici pa so ljudje po dnevi in po noči; orodje v šolski izbi je drugače, kakor v stanici i. t. d.)

Iz številenja. a) Dva kmeta menjata z vinom in ovsom. Jurčec ima 160 veder vina, vedro po 5 gold. za gotovo plačilo, pri menji pa po 7 gold. Matičec pa ima ovsu za gotovo plačilo mernik po 1 1/2 gold. Vpraša se, po čim bo Matičec nastavlil oves pri menji, da bo z Jurčecom v enaki meri, in koliko mernikov bo Matičec mogel dati Jurčetu?

b) 12. okt. 1492 je Kristof Kolomb našel otok San - Salvator; koliko časa je že od tega — danes 15. jan. 1865?

c) V neki družini sta stari oče in stara mati stara 170 let, stari oče in oče vkup 148 let, stara mati in oče 138 let, oče in mati 112 let, mati in hči 73 let, hči in sin 29 let; koliko je vsakteri star?

Kratkočasnica.

Neki učitelj vpraša v šoli gostivničarjevega Anžka to le iz številenja:

„Anže, ti si bistra glava, ki te imam že davno rad, izštevili mi tudi ti kaj, poslušaj me: Jaz bi šel k vam v gostivnico, in bi spil tri verčke ola po 12 kr., in bi snedel eno popoprano meseno klobaso za 10 kr., in bi prigriznil zraven tudi za 1 groš kruha; koliko bi mogel plačati tvojemu očetu?“

Anžek odgovori: „Gospod učitelj, le pridite večkrat k nam, sej veste, da vam moj oče vselej radi dajo zastoj piti in jesti, kolikor vam je ravno za malo južino potreba.“